

KULTURUDVALGET
REJSERAPPORT
REJSE TIL LONDON

FOLKETINGET

Tid: Den 28. august til 1. september 2017
Sted: London
Deltager: **Fra Kulturudvalget:** Orla Hav (S), fm., Karin Nødgaard (DF) nfm., Britt Bager (V) og Søren Søndergaard (EL).

Fra Kulturministeriet: Lars Banke, kontorchef og Karin Marcussen, kontorchef.

Ledsaget af: Udvalgschef Lis Grønnegård Rasmussen og udvalgsassistent Aicha Esdam.

6. oktober 2017

Ref. 17-000505-5

1. Formål

Formålet med Kulturudvalgets besøg i London var bl.a. at besøge relevante medieinstitutioner og medieeksperter for at få et indtryk af medieforholdene i England og hente inspiration forud for de kommende medieforhandlinger i Danmark. Besøget var samtidigt tilrettelagt, så udvalget mødtes med forskellige kulturaktører og oplevede forskellige teater-, koncert- og musicalforestillinger samt museer mv.

Program for rejsen er omdelt på (20161) KUU alm. del – bilag 204.

2. Væsentligste punkter fra rejsen

Medielandskabet

Der er generelt mange ligheder mellem det britiske og danske medielandskab, men naturligvis også forskelle.

BBC, som måske bedst kan sammenlignes med DR, leverer licensbetalt Public Services. BBCs Royal Charter, som er indgået af regeringen, beskriver, at BBC's rolle er at informere, uddanne og underholde og bringe det bedste af alting til flest mulige husstande. Charteret er formuleret i generelle vendinger for at tage hensyn til teknologiske udviklinger. I UK betaler man licens pr. husstand. Tv-licensen dækker også tv på mobiltelefon. Der har været diskussioner om, at indføre en medieskat i stedet for licens. Regeringen har studeret, hvordan medieskatten fungerer i Tyskland, men det har ikke været populært i befolkningen, og regeringen har valgt at fortsætte licensbetalingen.

Charteret om BBC's virksomhed varer typisk i 10 år. Det seneste charter er indgået i december 2016, og skal vare til begyndelsen af 2027. Udarbejdelsen af det nye charter har været igennem en lang proces. Det har været i en 12 ugers offentlig høring, og der kom ca. 200.000 svar, som alle blev behandlet. Spørgsmålene var bredt formuleret, så der kom svar om BBC's bl.a. størrelse, programlægning, licens, medieskat og holdninger til, hvorvidt BBC skulle differentiere sig mere fra de kommercielle kanaler. Samlet set var der overordnet tilfredshed omkring BBC's retning og undersøgelsens metode sikrede, at den samlede befolkning var repræsenteret. (Departementet for digitalisering, kultur, medier og sport).

BBC bestemmer selv antallet af kanaler, men regeringen kan til en vis grad bestemme indholdet. Tidligere havde regeringen ingen kontrol med stationen, men nu er der etableret et eksternt organ til kontrol. Målet er bl.a. at sikre diversitet, således at programmerne når ud til alle dele af UK og afspejler den samlede befolkning, og bliver mindre Londonfikseret – på trods af at hvide, 55 årige borgere tættest på London er den mest trofaste seerskare.

Bestyrelsen består af 14 medlemmer. Regeringen udpeger 5, BBC 4, 4 repræsentanter for henholdsvis England, Scotland, Nordirland og Wales samt direktøren. De regeringsudpegede medlemmer sidder i bestyrelsen i 4 år. BBC har løbende udskiftninger.

Channel 4 er en regeringsejet kommercielt finansieret UK Public Service Broadcaster etableret i 1982 med det formål at levere høj kvalitet, innovative og alternative udsendelser, som udfordrer status quo. 95% af indtægterne er reklamefinansieret. De modtager ingen statsstøtte. Nogle år har de overskud, andre år underskud, men de må ikke opnå profit. Channel 4 kan bedst sammenlignes med TV2.

Kanalen producerer ikke mange programmer selv. De indgår aftaler med 300 små private producenter. Sidste år havde kanalen omkring 14 mio. seere til deres programmer med Jamie Oliver, nyheder, lokale dramaer, dokumentarer mv.

Der findes strenge regler for reklame for sukkerholdige produkter, ligesom der ikke må reklameres for alkohol og cigaretter. Befolkningen, som er 55+, ser mest tv – over 5 timer om dagen. De 16 – 40 årige ser gennemsnitlig 3,5 timer om dagen, men Netflix, Amazon og Facebook er en stor udfordring for Channel 4, ligesom brugen af pod cast vokser hastigt. Demand platforme er også populære ligesom gratis ydelser som Google, Appel og Skype.

Spørgsmålet om privatisering af Channel 4 har været til debat i UK på linje med debatten om salg af TV2 i Danmark. Channel 4 fremhævede selv, at det ville være vanskeligt at fastholde deres public service forpligtelse, hvis de var private, ligesom de fremhævede bæredygtighed som væsentlig ved offentligt ejet. Channel 4 påpegede ligeledes, at de udvikler mange nye tiltag, som skaber vækst i producentledet. Det er kun muligt, fordi de er non-profitable. Hvis kanalen var ren kommerciel, skulle de tjene hjem. Regeringen har købt argumenterne, og debatten er lagt ned, idet opfattelsen var, at der ikke var et egentligt problem, og konkurrencen omkring public service skaber et højere kvalitetsniveau.

ITV er den største kommercielle tv-station i UK. ITV har den største andel af tv-reklamer, som har været tilladt i UK siden 1955. Stationen havde oplevet et stigende reklamesalg indtil afstemning om UK afstemning om medlemskab af EU. Efter bestyrelsesformandens opfattelse er public service stadig relevant på trods af befolkningens stigende anvendelse af Google, Facebook mv. Public service er efter formandens mening endnu

vigtigere end for 20 år siden pga. internet, porno, fake news m.v. Stationens konkurrenter er skiftet. I dag er BBC og Channel 4 "vennerne", mens f.eks. Facebook og internettet ikke betaler skat og ingen begrænsninger har for reklame. Udfordringen er, hvordan vi regulerer internettet, således at de også betaler til samfundet.

Øvrige kulturaktører

Udvalget havde en lang række møder og besøg med forskellige kulturaktører, herunder det britiske Kunstråd og repræsentanter fra museer, teater-, koncert- og musicalforestillinger, herunder udstillinger m.m.

Ambassadør Claus Grube redegjorde bl.a. for, at siden 2010, hvor Cameron stod i spidsen for konservative regeringer, er der sket nedskæringer inden for kultur og offentlige velfærdsydelser i UK. Den offentlige støtte falder, så kulturinstitutioner må i højere grad skabe indtægter gennem fundraising, billetsalg og kommerciel indkomst. Shakespeares Globe Teater modtager f.eks. ingen offentlig støtte. 80% af indtægterne kommer fra billetsalg. Tate museum modtager 30% statsstøtte. 70% af indtægterne kommer fra velgørenhed, fonde m.v. Tate har som udgangspunkt gratis udstillinger, men der er betaling for sær-udstillinger. Museet har en udfordring i meget dyre forsikringer. Londons kulturinstitutioner kan relativt let opnå privat finansiering. Det er meget svære i andre regioner. Men de private midler synes ikke at vokse, heller ikke i London.

Kunstrådet, som blev etableret i 1946, har også fået beskåret de offentlige midler. Rådet skal finansiere store kultursteder, men også små lokale kulturinstitutioner i UK. Det er Kunstrådets opfattelse, at mange parlamentsmedlemmer ikke ved, at nedskæringer i rådet rammer mange lokale kulturinstitutioner. På spørgsmålet om hvorfor London kan tiltrække mange udlændinge inden for kunst og kultur, når lønningerne relativt set er så lave og huslejerne dyre, svarer Kunstrådet, at London er førende på den internationale scene. Kreative mennesker søger ligesindede. Netværk betyder alt, og Kunstrådet er også nervøse over at miste dette med Brexit. Tate supplerede på dette spørgsmål med, at omkring 3500 kunstnerne årligt forlader London pga. dyre omkostninger og lave lønninger ud til andre kreative miljøer i UK eller til udlandet f.eks. Berlin. Samlet set oplevede udvalget, at Kulturlivet i London var levende, om end presset økonomisk.